

Symposium TOS - Wanneer taalontwikkeling niet vanzelfsprekend is

Type vorming	Symposium
Code	062
Wanneer	28/04/2022
Uur	09:00 tot 16:00
Waar	Online
Prijs	€ 138,00 - € 112,00 voor participanten
Uiterste inschrijvingsdatum	27/04/2022
Aantal uren vorming	6,00 uur

Extra info

Indien je op 27/04 na 17 u inschrijft, ontvang je de e-mail met Zoomlink op 28/04 om 8.30 u.

Inhoud

Internationaal wordt aangenomen dat ongeveer 5 procent van alle kinderen een taalontwikkelingsstoornis of TOS heeft. Personen met een TOS dragen doorheen de verschillende fasen van hun leven elk op hun eigen manier de gevolgen van deze onzichtbare beperking met zich mee, zowel in het gezin, hun persoonlijke sociale kring als op school en later ook op de arbeidsmarkt. Naast de problemen op het vlak van het spreken en/of het begrijpen van taal en het leren (lezen) en schrijven, lopen kinderen met TOS ook meer risico's om vroeg of laat geconfronteerd te worden met sociale, emotionele en gedragsproblemen.

Het is en blijft dus van zeer groot belang om de signalen die mogelijk kunnen wijzen op een TOS tijdig te herkennen en hier gepast op te reageren in de unieke sociale, onderwijs- en hulpverleningcontext waarin het kind zich bevindt.

De onderstaande lezingen laten logopedisten en andere professionele hulpverleners die werken met kinderen met een TOS toe om de puntjes op de i te zetten wat betreft de doeltreffendheid van interventies en methodieken, het samenwerken als logopedist met ouders, psycho-educatie en de combinatie van TOS en meertaligheid.

Inhoud lezingen

Dr. Annette Scheper - Hoe worden kinderen met een TOS betere vertellers? Doeltreffendheid van Story Grammar Training®.

Met taal leren we de wereld om ons heen ontdekken en delen met anderen. Kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) hebben vaak moeite met het begrijpen en gebruiken van taal over deze wereld. Daarnaast kunnen zij ook problemen hebben in de cognitieve of sociaal-emotionele ontwikkeling. Hierdoor kunnen deze kinderen hun ervaringen minder goed delen dan leeftijdsgenoten zonder TOS.

Om een goede vertelvaardigheid te ontwikkelen hebben kinderen met een TOS gestructureerd aanbod nodig. Van veel aanbod in Nederland is het nog niet duidelijk of het effectief is en welke elementen effectief zijn. Bij Kentalis is Story Grammar Training® (SGT) ontwikkeld om kinderen met een TOS beter te leren vertellen (Daamen, de Groot & Scheper, 2013). Met het gebruik van de verhaalvlecht leren kinderen meer correcte zinnen (grammatica) maken en beter samenhangend vertellen (plotstructuur). Beide vaardigheden zijn nodig voor een goede vertelvaardigheid.

In deze lezing bespreken wij onderzoek naar de doeltreffendheid van SGT en leggen we uit hoe SGT de participatie van kinderen met een TOS kan verbeteren (Janssen, Scheper, et al., 2020).

Dr. Jet Isarin - TOS, identiteit en psycho-educatie

Voor kinderen met TOS vormen taal en interactie een obstakel in het ontwikkelen van een positieve, harmonieuze identiteit. Ze hebben vaak weinig taal voor wie ze zijn en/of er gaapt een kloof tussen wie ze zijn en wat ze doen, tussen hoe ze zichzelf zien en hoe anderen hen zien.

Werken aan identiteitsontwikkeling vraagt dan ook extra aandacht in de opvoeding van en het onderwijs aan kinderen en jongeren met TOS. De 'verticale identiteit' (Solomon) die deze kinderen verbindt met hun gezin en familie heeft vaak ondersteuning nodig van een 'horizontale identiteit' die hen verbindt met lot- en bondgenoten.

Psycho-educatie TOS ondersteunt en stimuleert de ontwikkeling van een identiteit waarvan de TOS slechts een van de vele stukjes is.

Jessica van Herel - TOS en meertaligheid: diagnostiek en aandachtspunten voor behandeling

Ongeveer 5 procent van de wereldbevolking heeft een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Dit is een stoornis in het ontwikkelen van de taal en is onafhankelijk van welke en hoeveel talen iemand leert. Ongeveer 80 procent van de wereldbevolking is meertalig, waarvan dus ook personen met een TOS, en elk persoon is uniek in zijn meertalige situatie. Kinderen van onder andere arbeidsmigranten en vluchtelingen en uit gemengde huwelijken vormen een groot deel van de populatie in de logopedische praktijk.

De diagnostiek bij een meertalig kind met taalproblemen is niet standaard, maar vraagt om maatwerk en een onderzoek in breed perspectief. Er komen gelukkig steeds meer hulpmiddelen ter beschikking. Een goede klinische blik is echter onontbeerlijk.

Ook in de behandeling moeten we rekening houden met de meertalige situatie. Samenwerking met ouders en omgeving is noodzakelijk, evenals kennis van structuren van de betrokken talen.

Inge Klatte - Een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en logopedisten. Hoe werkt dat?

Ouders van kinderen met TOS en logopedisten geven aan het belangrijk te vinden om gelijkwaardig samen te werken in de behandeling voor het kind met TOS. Een gelijkwaardige samenwerking tot stand brengen met iedere ouder kan best lastig zijn voor logopedisten.

In het onderzoeksproject COMPLETE zijn we samen met ouders van kinderen met TOS en logopedisten op zoek gegaan naar een antwoord op de vraag 'Hoe kunnen logopedisten de samenwerking met ouders van kinderen met TOS in de leeftijd van 2-6 jaar optimaliseren?'. In deze lezing staan we stil bij wat een wederkerige samenwerking precies inhoudt, hoe ouders en logopedisten hier naar kijken en wat logopedisten aangeven nodig te hebben om een wederkerige samenwerking met iedere ouder tot stand te brengen.

Programma

9u00 – 9u15: Verwelkoming en praktische inleiding
9u15 – 9u30: Inhoudelijke inleiding door Prof. dr. Inge Zink
9u30 – 10u45: Hoe worden kinderen met een TOS betere vertellers?
Doeltreffendheid van Story Grammar Training® - Annette Scheper
10u45 – 11u00: Pauze
11u00 – 12u00: TOS, identiteit en psycho-educatie – Jet Isarin
12u00 – 12u15: Getuigenis
12u15 – 13u15: Middagpauze
13u15 – 14u30: TOS en meertaligheid: diagnostiek en aandachtspunten voor behandeling - Jessica van Herel
14u30 – 14u45: Pauze
14u45 – 16u00: Een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en logopedisten. Hoe werkt dat?
Inge Klatte

Door wie?

Dr. Annette Scheper - Senior onderzoeker Programmalijn TOS - Academie Kentalis

Dr. Jet Isarin - Senior onderzoeker Koninklijke Kentalis - Deelprogrammameider ZG-expertise auditief-communicatief TOS 5+ (Op maat & Aan het roer)

Jessica van Herel - Linguïst /logopedist Audiologisch Centrum, Koninklijke Auris Groep, Bergen op Zoom/Goes/Rotterdam

Inge Klatte MSc - Onderzoeker lectoraat 'Logopedie: Participatie door Communicatie' Hogeschool Utrecht

Voor wie?

Logopedisten en andere professionele hulpverleners die geïnteresseerd zijn in of betrokken bij de begeleiding van kinderen met een taalontwikkelingsstoornis

Over wie?

3 - 12 jaar

Praktisch

Prijs: **138 euro** (participanten: 112 euro)

Documentatie en hosting door Sig inbegrepen

Via het platform Zoom kunt u dit online symposium volgen. U krijgt een e-mail met een link naar het online symposium op 27/4. Kreeg u op 27/04 na 14.00 u nog geen link via e-mail? Neem dan contact op met Kim Van Daele via kim.van.daele@sig-net.be

